Agendapunt:

Vertrouwelijkheid:
Openbaar

Meppel.

Aan de Gemeenteraad.

Raadsvoorstel nr.
1725351

Onderwerp:
Rekenkameronderzoek 'Burgerparticipatie in de gemeente Meppel'

Voorgesteld besluit:
1. De conclusies en de zes aanbevelingen uit het rekenkameronderzoek 'Burgerparticipatie in de gemeente Meppel' te onderschrijven;
    1. stel een breed participatiebeleid op dat voor alle beleidsdomeinen van toepassing wordt verklaard.
    2. zorg ervoor dat dit beleid ook een overzicht van in te zetten instrumenten bevat, en concrete richtlijnen voor onder welke voorwaarden of omstandigheden bepaalde instrumenten de voorkeur hebben. Zo kan een gecoördineerde en consistente aanpak worden gekozen voor de gehele organisatie.
    3. leg in het beleid vast op welk moment de gemeenteraad betrokken is bij het maken van keuzes over de inzet van participatie, en op welk abstractieniveau de gemeenteraad hierin een rol speelt.
    4. creëer bewustzijn bij de gemeenteraad over de capaciteit dit de inzet van bepaalde participatie-instrumenten vraagt, en borg dat de gevraagde inzet wordt ondersteund met de benodigde financiële ruimte.
    5. onderzoek of het wenselijk is om structureel capaciteit en expertise in de organisatie aan te trekken voor het organiseren en begeleiden van burgerparticipatie.
    6. schenk in het participatiebeleid expliciet aandacht aan de zogeheten 'continue participatie' en de positie van de betrokken maatschappelijke partners binnen het participatie-instrumentarium.
    7. hou participanten na afloop van het participatietraject, indien zij dat wensen, ook op de hoogte van het daarop volgende politieke-bestuurlijke traject. Blijf mensen periodiek informeren, eventueel het kanaal van wijkregisseurs en -platformen.
2. Het college te verzoeken om genoemde aanbevelingen te verwerken in het op te stellen organisatiebreed participatiebeleid en hierbij op nader te bepalen momenten de gemeenteraad vooraf te betrekken.
3. De raad hierover uiterlijk 2023 een inhoudelijk voorstel voor te leggen.

Inleiding:
In het extern opgestelde rapport van de rekenkamercommissie worden de resultaten van het onderzoek naar burgerparticipatie in de gemeente Meppel gepresenteerd. Aan de hand van onderzoek naar drie casussen wordt antwoord gegeven op de centrale vragen van het onderzoek:

"Wanneer, op welk moment in het proces en op welke manier zijn de afgelopen vijf jaar de inwoners van Meppel betrokken geweest bij de voorbereiding, ontwikkeling en uitvoering van het beleid van de gemeente, welke veranderingen zijn waar te nemen?
Welke lessen vallen hieruit te leren als het gaat om het realiseren van een moderne verhouding tussen burger en overheid? En hoe kunnen de uitkomsten worden benut in de toekomst?"

Onder het kopje bevindingen, wordt ingegaan op hoofdelementen uit het onderzoek. Daarnaast wordt ook ingegaan op het belang van het gezamenlijk optrekken van college, organisatie en raad in het vorm- en vervolg geven van burgerparticipatie in Meppel.

Bevindingen

- **Kiel is gelegd, nu verder bouwen**

Bij de aanbieding door de Rekenkamercommissie Meppel (RKC) van het rekenkameronderzoek 'Burgerparticipatie in de gemeente Meppel' schrijft de RKC in hun persbericht: 'Kiel is gelegd; nu verder bouwen'. Deze uitdrukking (het leggen van een kiel) heeft de betekenis: ergens een begin mee maken en dat geldt ook voor het gemeentelijk (organisatiebreed) participatiebeleid.

Op verschillende onderdelen van het gemeentelijk beleid en bij uitvoering van gemeentelijke werkzaamheden is er al langere tijd sprake van vormen van participatie. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het betrekken van inwoners bij de inrichting van een speelvoorziening of een herinrichtingsplan in hun buurt, maar ook verplichtingen zoals het in 2022 vastgestelde 'participatiebeleid Omgevingswet'. De genoemde wet en de (toenemende) onrust in de maatschappij zullen er zeer waarschijnlijk voor zorgen dat burgerparticipatie in de nabije toekomst steeds een grotere rol zal gaan spelen.

- **Burgerparticipatie verankeren**

In optima forma zou burgerparticipatie een vast onderdeel moeten worden van het totale besluitvormingsproces, een naar tijd en strekking begrensde fase daarin. Hierbij is het correct om dit te onderscheiden van de andere mogelijkheden die men heeft om zich tot het gemeentebestuur te wenden.
Te denken valt hierbij aan het spreekrecht bij raads- en commissie-vergaderingen, het schrijven van brieven, het bezoeken van spreekuren en het houden van informatiebijeenkomsten. Duidelijk mag zijn dat het ook iets anders is dan de mogelijkheid om de concrete uitkomsten van de beleidsvaststelling aan te vechten door middel van bezwaar en beroep.

- **Gezamenlijk optrekken**

Binnen het gemeentebestuur staat het instrument burgerparticipatie niet ter discussie. Integendeel het wordt zowel door college als door de raad gezien als een belangrijk instrument om wensen van burgers en instellingen in de gemeente in beeld te krijgen en om het draagvlak voor en de kwaliteit van beleid en uitvoering te verbeteren.
Zaak is nu wel om hierin als college, organisatie en raad op te trekken, om zo gezamenlijk vorm en inhoud te geven aan een uiteindelijk door de raad vast te stellen gemeentelijk organisatiebreed burgerparticipatiebeleid. Omdat het opstellen van genoemd beleid al in uitvoering is bij het college is het ook logisch om als raad aan te sluiten bij de trekkersrol van het college.
Het voorliggend rekenkameronderzoek geeft hierbij inzicht in de lessen die vallen te leren uit recente gemeentelijke ervaringen met vormen van participatie, met als doel het realiseren van een moderne verhouding tussen burger(-s) en gemeentelijke overheid.

- Voorgesteld besluit

Met de overname door de raad van het voorgesteld besluit, is het nadrukkelijk ook de bedoeling om als raad/raadsvertegenwoordiging mee te denken met het op te stellen gemeentelijk organisatiebreed burgerparticipatiebeleid. Deze werkwijze sluit ook aan bij de reactie van het college op de aanbevelingen 4 tot en met 6

("met elkaar moeten we bekijken hoe we deze willen meenemen in het nieuw te vormen participatiebeleid").

Communicatie
Het persbericht is bij aanbieding aan de raad verstrekt aan de lokale pers.

Bijlagen

- Aanbiedingsbrief RKC Rekenkameronderzoek
- Rekenkameronderzoek Burgerparticipatie in de gemeente Meppel, inclusief reactie college
- Persbericht RKC Rekenkameronderzoek

De agendacommissie,
de griffier, de voorzitter,

W.J. Spoelstra R.T.A. Korteland